

TARTUNTATAUTILAIN 58 §:N MUKAINEN PÄÄTÖS KAINUUN MAAKUNNAN ALUEELLE 3.5. – 9.5.2021

ASIAN TAUSTAA

Maailman terveysjärjestö WHO julisti koronavirusepidemian pandemiaksi 11.3.2020. Koronavirus on yleisvaarallinen tartuntatauti. Valtioneuvosto antoi 16.3.2020 ensimmäisen suosituksen, jonka mukaan julkisia kokoontumisia rajoitetaan uuden koronaviruksen aiheuttaman infektion (COVID-19) leviämisen ehkäisemiseksi.

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto on ajalla 17.3.2020 – 23.4.2021 antamallaan päätöksillä tehnyt tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin mukaiset rajoituspäätökset koskien yleisötilaisuuksien ja yleisten kokousten järjestämistä.

Aluehallintovirasto on 23.4.2021 antamallaan päätöksellä (PSAVI/3490/2021) kieltänyt Kainuun maakunnan kuntien alueella kaikki sisä- ja ulkotiloissa järjestettävät yleisötilaisuudet ja yleiset kokoukset. Sisätiloissa ja alueellisesti rajatuissa ulkotiloissa voidaan kuitenkin järjestää yleisötilaisuuksia ja yleisiä kokouksia, joihin osallistuu korkeintaan 20 (kaksikymmentä) henkilöä edellyttäen, että turvallisuus niissä voidaan varmistaa noudattaen opetus- ja kulttuuriministeriön ja Terveystieteiden tutkimuskeskuksen antamaa ohjetta (liite 1), joka täydentää suoraan tartuntatautilaista tulevia velvollisuuksia.

KUULEMINEN

Kuuleminen olisi saattanut vaarantaa tämän päätöksen tarkoituksen toteutumisen, ja siitä johtuva viivästyminen olisi aiheuttanut huomattavaa haittaa ihmisten terveydelle ja yleiselle turvallisuudelle, minkä vuoksi hallintolain (434/2003) 34 §:n 2 momentin 4 kohdan nojalla asiassa ei ole suoritettu kuulemista.

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU JA PERUSTELUT

Määräys

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto kieltää tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin nojalla Kainuun maakunnan kuntien alueella kaikki sisä- ja ulkotiloissa järjestettävät yleisötilaisuudet ja yleiset kokoukset.

Sisätiloissa ja alueellisesti rajatuissa ulkotiloissa voidaan kuitenkin järjestää yleisötilaisuuksia ja yleisiä kokouksia, joihin osallistuu korkeintaan 20 (kaksikymmentä) henkilöä edellyttäen, että turvallisuus niissä voidaan varmistaa noudattaen opetus- ja kulttuuriministeriön ja Terveystieteiden tutkimuskeskuksen antamaa ohjetta (liite 1), joka täydentää suoraan tartuntatautilaista tulevia velvollisuuksia.

Määräys on voimassa ajalla 3.5. - 9.5.2021 seuraavien kuntien alueella: Hyrynsalmi, Kajaani, Kuhmo, Paltamo, Puolanka, Ristijärvi, Sotkamo ja Suomussalmi.

Perustelut

Tartuntatautilain 1 §:n mukaan lain tarkoituksena on ehkäistä tartuntatauteja ja niiden leviämistä sekä niistä ihmisille ja yhteiskunnalle aiheutuvia haittoja.

Tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin mukaan, kun laajaa tartunnan vaaraa aiheuttava yleisvaarallinen tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäilty tartuntatauti on todettu tai sen esiintyminen on perustellusti odotettavissa, aluehallintovirasto voi päättää alueellaan sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköiden, oppilaitosten, päiväkotien, asuntojen ja vastaavien tilojen sulkemisesta sekä yleisten kokousten tai yleisötilaisuuksien kieltämisestä, jos kyseisten rajoitusten tekeminen on tarpeen usean kunnan alueella. Edellytyksenä on lisäksi, että toimenpide on välttämätön yleisvaarallisen tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäillyn tartuntataudin leviämisen estämiseksi. Säännöksen 3 momentin mukaan edellä 1 momentissa tarkoitetut päätökset tehdään enintään yhden kuukauden ajaksi. Toimenpiteet on heti lopetettava, kun tartunnan vaaraa ei enää ole.

Tartuntataudeista annetun valtioneuvoston asetuksen 1 §:n 1 momentin 14 kohdan mukaan uuden koronaviruksen aiheuttama infektio on yleisvaarallinen tartuntatauti.

Tartuntatautilain 7 §:n 1 momentin mukaan tartuntatautien torjunnan yleinen suunnittelu, ohjaus ja valvonta kuuluvat sosiaali- ja terveysministeriölle. Ministeriö vastaa valtakunnallisesta terveydenhuollon häiriötilanteisiin tai niiden uhkaan varautumisesta ja näiden tilanteiden johtamisesta. Em. säädöksen 2 momentin mukaan tartuntatautien torjunnan kansallisena asiantuntijalaitoksena toimii Terveystieteiden tutkimuskeskus, joka

mm. tukee asiantuntemuksellaan sosiaali- ja terveysministeriötä ja aluehallintovirastoja, ylläpitää tartuntatautien torjuntaa palvelevia valtakunnallisia epidemiologisia seurantajärjestelmiä sekä ohjaa ja tukee tartuntatautien torjuntatyötä kunnissa, sairaanhoitopiirien kuntayhtymissä ja sosiaalihuollon ja terveydenhuollon toimintayksiköissä.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) mukaan koronaviruksen (SARS-CoV-2) aiheuttama tauti (COVID-19) tarttuu ensisijaisesti pisaratartuntana. Virus voi tarttua myös pinnoilta, joille on hiljattain päätyntä sairastuneen hengitystie-eritteitä. Virus kiertää sekä Suomessa että laajasti muualla maailmassa, ja Suomen väestöstä valtaosa on yhä altis tartunnalle. Laajalla testaamisella, sairastuneiden eristämällä, tartuntaketjujen jäljittämällä ja altistuneiden karanteenilla voidaan osaltaan, mutta ei yksinomaan, estää taudin leviämistä.

SARS-CoV-2 -virusta vastaan suunnatut rokotukset on aloitettu Suomessa. Vakavia COVID-19-tautimuotoja estävien rokotteiden antaminen väestölle on kuitenkin vielä kesken. Euroopan tautien ehkäisy- ja -valvontakeskus ECDC toteaa päivitettyssä riskinarviossaan, että toistaiseksi ei ole riittävästi näyttöä siitä, että rokotukset vähentäisivät tartuntojen leviämistä. Laajalla testaamisella, sairastuneiden eristämällä, tartuntaketjujen jäljittämällä ja altistuneiden karanteenilla voidaan osaltaan, mutta ei yksinomaan, estää taudin leviämistä.

Valtioneuvoston periaatepäätöksen STM/2020/274 (Valtioneuvoston periaatepäätös toimintasuunnitelmasta COVID-19 -epidemian hillinnän hybridistrategian toteuttamiseen tammi-toukokuussa 2021; <https://valtioneuvosto.fi/paatokset/paatos?decisionId=0900908f806fcad5>) mukaan Sosiaali- ja terveysministeriön (STM) 5.1.2021 ajalle tammi–toukokuu 2021 antaman päivitetyn toimintasuunnitelman mukaisesti epidemiologinen tilannekuva on jaettu kolmeen vaiheeseen: perustaso, kiihtymisvaihe ja leviämisvaihe. Niiden avulla arvioidaan suositusten ja rajoitusten tarvetta ja kohdentamista, ja niitä voidaan käyttää päätöksenteon perusteluina alueellisesti ja valtakunnallisesti. Ilmaantuvuus, positiivisten näytteiden osuus tutkituista näytteistä ja tartuntalähteiden jäljitettävyydet ovat osa niistä mittareista, joiden avulla tilanteen kehittymistä seurataan. STM ohjeistaa paikallisia ja alueellisia tartuntatautiviranomaisia suunnitelmassa mm. siten, että epidemiatilanteen heikentymiseen on reagoitava nopeasti ja ennakoivasti ottamalla käyttöön tehokkaita ja epidemiologisesti tarkoituksenmukaisia toimenpiteitä. Alueen tilannetta arvioitaessa on merkitystä annettava myös ympäröivien alueiden tartuntatilanteelle sekä valtakunnalliselle epidemiatilanteelle. Rajoitustoimenpiteitä ei saa myöskään purkaa ennenaikaisesti, vaan suosituksia ja rajoituksia tulee lieventää harkiten, jotta uusia tartuntaryppäitä ei pääse syntymään. Epidemian leviämisvaiheen uhassa olevien maakuntien tulee ottaa jo ennakoivasti käyttöön leviämisvaiheen rajoitukset ja suositukset epidemian hillitsemiseksi.

miseksi, ja samankaltaista ennakointia tulee tehdä kiihtymisvaiheen uha-
tessa. Tilanteessa, jossa ilmaantuvuus on koko maan tasolla noussut ja
yhä useampi alue on todennut olevansa joko kiihtymis- tai jopa leviämis-
vaiheessa voi THL arvioida, että ihmisten terveyden suojelemiseksi ja ter-
veydenhuollon kantokyvyn varmistamiseksi on tarpeen ottaa käyttöön li-
sää toimia ihmisten välisten fyysisten kontaktien vähentämiseksi koko
Suomessa. Tällöin THL voi suosittaa muusta tilanteesta poikkeavia raja-
arvoja kokoontumisiin.

THL on epidemiologisessa arviossaan aluehallintovirastolle (30.11.2020)
todennut, että ihmisten terveyden suojelemiseksi ja terveydenhuollon
kantokyvyn varmistamiseksi on tarpeen ottaa käyttöön lisää toimia ihmis-
ten välisten fyysisten kontaktien vähentämiseksi koko Suomessa. Tällä
pyritään sekä ehkäisemään yhä useamman alueen epidemiatilanteen
kiihtymistä perustason yläpuolelle että kääntämään ilmaantuvuus lasku-
suuntaiseksi niillä alueilla, jotka ovat jo siirtyneet kiihtymis- ja leviämisvai-
heeseen. Edellä mainituin perustein THL suosittaa, että aluehallintoviras-
tot ottaisivat käyttöön seuraavat raja-arvot julkisten kokoontumisten koh-
dalla, käyttäen kriteereinä sosiaali- ja terveysministeriön koronavirusepi-
demian torjunnan hybridistrategian toimintasuunnitelman epidemiatasoja;
Alueet, jotka ovat kiihtymisvaiheessa: Sallitaan korkeintaan 20 henkilön
kokoontuminen yleisötilaisuuksissa ja yleisissä kokouksissa ulko- ja sisä-
tiloissa. Alle 20 henkilön kokoontumisissa tulee noudattaa THL:n ja ope-
tus- ja kulttuuriministeriön suosituksia turvaväleistä ja tartuntaa ehkäise-
vistä varotoimista.

COVID 19 -epidemian hillinnän hybridistrategian toimintasuunnitelman
täydennys (26.1.2021)

Uutena potentiaalisesti merkittävänä epidemiologisena uhkatekijänä on il-
mennyt SARS-COV-2 virusmuunnoksia. Euroopan tautien valvonnan ja
ehkäisyn keskus ECDC on arvioinut 29.12.2020 julkaisemassa riskinarvi-
ossa, että uusi COVID-19 -muunnos (SARS-CoV-2 VOC 202012/01) le-
viää selvästi nopeammin kuin koronaviruksen aiemman alatyypit. Vaikka
tapauskuolleisuus ei vaikuta lisääntyneeltä, voi uusi virusmuunnos yleis-
tyessään aiheuttaa selvästi aiempaa nopeammin leviävän epidemian ja
lisääntyneen tapausmäärän johdosta vakavasti vaarantaa terveydenhuol-
tojärjestelmän kantokyvyn. Uusi virusmuunnos muodostaa siten merkittä-
vän uuden epidemiauhan, jonka leviämistä Suomeen tulee tehokkaasti
torjua. Epidemiatilanteen heikentymiseen on reagoitava nopeasti ja enna-
koivasti. Epidemiaa torjutaan tartuntatautilain nojalla ensisijaisesti paikal-
lisin ja alueellisin toimenpitein. Tehokas tartunnanjäljitys ja tartuntojen le-
viämisen estämiseen kohdennetut paikalliset ja alueelliset torjuntatoimet
ovat avainasemassa myös valtakunnallisen epidemiatilanteen vaikeutu-
misen estämiseksi.

Valtioneuvosto on hyväksynyt 26.1.2021 esityksen, että STM tekee hybridistrategian toteuttamisesta annettuun toimintasuunnitelmaan täydennyksen. Täydennyksen mukaan tällä hetkellä rajanylitykseen liittyvien toimenpiteiden ohella on olennaista torjua maassa jo mahdollisesti olevan virusmuunnoksen leviämistä, epidemian kääntymistä uudelleen kiihtyvään kasvuun ja COVID 19 -taudin leviämistä. Näin ollen voimassa olevat rajoitustoimenpiteet alueilla niiden eri epidemiatasoilla on pysytettävä vähintään nykyisellä tasolla, kunnes virusmuunnoksen leviämistä ja sen estämiseksi tehtyjen toimenpiteiden vaikuttavuutta on voitu edelleen arvioida. Alueen epidemiologisen tilanteen kohentuessa rajoitteiden lievennys tulee toteuttaa asteittain ottaen huomioon valtakunnallinen epidemiatilanne, epidemian kiihtymisen alueelliset juurisyyt, tartuntojen määrän kehitys ja vaikutusten kokonaisarviointi.

Toimintasuunnitelman osan 3 sekä toimenpidesuosituksen päivitys 25.2.2021 (VN/4947/2021)

Tartuntatautilain muutos (147/2021), jolla lakiin lisättiin uudet tilapäiset toimivaltuudet epidemian leviämisen estämiseksi, tuli voimaan 22.2.2021. Tilapäiset valtuudet ovat voimassa 30.6.2021 saakka. STM on tämän lainmuutoksen johdosta 25.2.2021 päivittänyt toimintasuunnitelman osan 3 sekä sen liitteenä aiemmat, 23.10.2020 annetut ministeriöiden toimenpidesuositukset eri epidemiavaiheisiin.

Suunnitelman mukaan kiihtymisvaiheessa sallitaan korkeintaan 20 henkilön kokoontuminen yleisötilaisuuksissa ja yleisissä kokouksissa ulko- ja sisätiloissa. Alle 20 henkilön kokoontumiset tulee järjestää siten, että asiakkaiden ja toimintaan osallistuvien sekä seurueiden on tosiasiallisesti mahdollista välttää lähikontakti toisiinsa noudattaen opetus- ja kulttuuriministeriön ja Terveystieteiden tutkimuskeskuksen antamaa ohjetta, joka täydentää suoraan tartuntatautilaista tulevia velvollisuuksia.

Rajoitustoimenpiteet virusmuunnoksen leviämisen estämiseksi – tason kaksi käyttöönotto (VN/5229/2021, VN/9358/2021 ja VN/11430/2021)

Sosiaali- ja terveysministeriön ohjauksessa kuvatusti toimenpidekokonaisuudet on ryhmitelty kolmeen tasoon: 1. nykyisen rajoitustason ylläpito ja kaikkien leviämisvaiheen toimenpiteiden toteuttaminen leviämisvaiheessa olevilla alueilla; 2. leviämisvaiheen toimenpiteiden määräaikaisen ja laajamittaisen käyttöönoton ohjaus; 3. poikkeusolojen ja liikkumisrajoitusten käyttöönotto. Valtioneuvosto on 25.2.2021 tehnyt THL:n lausuntoon pohjautuen periaatepäätöksen, jonka mukaan perusteet toimenpide-tasolle kaksi (Taso 2) siirtymiseen ovat olemassa. Kiihtymis- ja leviämisvaiheen alueilla on ohjattu toteutettavaksi erityisiä toimenpiteitä aikavälillä 1.3.-31.5.2021. Kainuun alue on STM:n arvion 21.4.2021 mukaan perus-

tason alue. Ohjauksen mukaan kunkin toimivaltaisen viranomaisen on tarkasti seurattava päätöstensä vaikutuksia ja lakisääteisten soveltamisedellytysten täyttymistä. Lähtökohtana voidaan pitää, että sekä nykyisten että uusien rajoitustoimien vaikutusten yhdenmukainen arviointi edellyttää toimenpiteestä riippuen vähintään kahden tai kolmen viikon seuranta-aikaa. Kulloinkin käytettävät toimet valitaan kokonaisarvioinnin perusteella siten, että epidemian hallinnassa saavutettava hyöty on mahdollisimman suuri suhteessa toimenpiteen aiheuttamiin sosiaalisiin ja taloudellisiin haittavaikutuksiin. Tämän seurannan ja kokonaisarvioinnin perusteella rajoitustoimia voidaan purkaa, pitää ennallaan tai palauttaa takaisin voimaan. Toimenpidekokonaisuuden purkamisen ja purkamisen sisältö tulee siten perustaa monipuoliseen ja laajaan arviointiin purkamisen vaikutuksista sekä sen pohjalta huolellisesti suunniteltuun korvaavaan toimenpidekokonaisuuteen tai perusteltuun arvioon välittömän leviämisen uhan väistymisestä, jotta voidaan uudessa tilanteessa turvata epidemian leviämisen hillintä. Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmän toimintakyky varmistetaan käytettävissä olevin keinoin kaikissa olosuhteissa. Yksittäisten rajoitustoimien purkamista voidaan tukea muun muassa suosituksilla ja kohdennetuilla rajoituksilla, joilla estetään epidemian yltyminen rajoituksia purettaessa. Ohjauksen mukaan alueen siirtyessä epidemian kiihtymisvaiheesta perustasolle sosiaali- ja terveysministeriö suosittelee, että alueella pidetään vielä voimassa kiihtymisvaiheen toimenpiteet (kuten päätökset yli kuuden (6) henkilön yleisötilaisuuksien kieltämisestä) ja ryhdytään asteittain purkamaan niitä vasta huolellisen harkinnan ja monipuolisen arvioinnin jälkeen. Alueen siirtyessä kiihtymisvaiheesta perustasolle ministeriö suosittelee mm. 1-2 viikon seuranta-aikaa ennen rajoitusten asteittaista purkua.

Suuntaviivat covid-19-epidemiaan liittyvien rajoitustoimien ja -suositusten hallitulle purkamiselle: Hallituksen muistio 20.4.2021

Suunnitelman mukaan hallituksen tavoitteena on hallitun rajoitustoimenpiteiden purun kautta rakentaa siltaa aikaan, jolloin suuri osa aikuisväestöstä on saanut vähintään yhden rokotteen. Purkutoimet aloitetaan ryhmistä, joihin rajoitustoimenpiteet ovat aiheuttaneet aivan erityistä rasitetta. Ensimmäisenä on tarkoituksena purkaa lasten ja nuorten toiminnan rajoituksia, vapauttaa ulkona tapahtuvaa ryhmäharrastustoimintaa ja mahdollisuuksien mukaan avata myös kirjastot ja museot terveysturvallisin järjestelyin.

Suunnitelman mukaan sekä valtakunnallisesti ohjeistettuun että alueilla toteutettavaan hallittuun rajoitusten purkuun sisältyy vaiheittainen eteneminen, jossa seuraavaan purkuvaiheeseen siirtymisen mahdollisuudet arvioidaan kahden viikon kuluttua edellisestä, jotta epidemiatilanne pysyy hallinnassa. Rajoitusten lieventämisen tai purkamisen jälkeenkin on huomattava, että aluehallintovirastot, kunnat ja muut toimivaltaiset tahot voi-

vat asettaa alueellisia ja paikallisia rajoituksia silloin, kun se on ennakkoivasti välttämätöntä epidemian leviämisen estämiseksi. Alueellisten rajoitteiden purkamisessa toimitaan tartuntatautilain mukaisten toimivaltuuksien mukaan eri toimijoiden välisessä yhteistyössä.

Hallituksen muistio ”Suuntaviivat covid-19-epidemiaan liittyvien rajoitustoimien ja -suositusten hallitulle purkamiselle: Hallituksen muistio 20.4.2021” on saatavissa verkko-osoitteesta <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-650-1>

Terveystilanteen ja hyvinvoinnin laitoksen hybridistrategian seurannan tilannearvio (21.4.2021)

Raportin valtakunnallisen tilannearvion mukaan valtakunnallinen epidemiatilanne heikentyi merkittävästi helmikuun puolestavälistä alkaen. Uusien Covid-19-tapausten määrä on kääntynyt viimeisen viiden viikon aikana selvästi laskuun, mikä on hyvä merkki siitä, että Suomessa epidemia on toistaiseksi rauhoittumassa. Annetut suositukset ja rajoitukset sekä ravitsemisliikkeiden sulkeminen ovat selvästi tuottaneet tulosta ja estäneet tartuntoja. On mahdollista, että kevään edetessä myös kausivaihtelu alkaa tukea epidemiatilanteen kohenemistä.

Tällä hetkellä todettujen tartuntojen määrä vastaa viime vuodenvaihteen ja loka-marraskuun 2020 tartuntatilannetta. Tilanteen parantumisesta huolimatta tartuntoja todetaan edelleen paljon. Siksi tilanne voi nopeastikin jälleen heiketä, jos ihmisten väliset kontaktit lisääntyvät merkittävästi ja tartunnat pääsevät leviämään väestössä vapaammin.

Viikolla 15 (ajalla 12.–18.4.) todettiin yhteensä 1 919 uutta Covid-19-tapausta, mikä on noin 600 tapausta vähemmän kuin edellisellä viikolla. Viikolla 15 tapauksia oli 60 % vähemmän kuin viikolla 10, jolloin tapausmäärä oli koko epidemia-ajan korkein (4 941 tapausta). Sataatuhatta asukasta kohden uusia tartuntoja ilmaantui kahden viimeksi kuluneen viikon aikana 80, ja kahden niitä edeltävän viikon aikana 134. Arvioitu tehollinen tartuttavuusluku on tällä hetkellä 0,75–0,90 (90 % todennäköisyysväli).

Otettujen näytteiden määrä oli lievässä laskussa viikolla 15. Toisaalta myös positiivisten näytteiden osuus testatuista näytteistä on pienentynyt viimeisen kuukauden ajan, viikolla 15 osuus oli noin 1,8 %. Tämä merkitsee sitä, että tartunnat havaitaan edelleen tehokkaasti.

Sairaanhoidon kuormitus oli suurimmillaan maaliskuun lopulla ennen pääsiäistä (viikoilla 12 ja 13). Tästä sairaanhoidon yhteenlaskettu potilasmäärä on pienentynyt puoleen. Tehohoidon potilasmäärä on viimeisen viikon aikana määrä pysynyt melko vakaana. Uusimpien ennusteiden mukaan erikoissairaanhoito- ja tehohoitojaksojen määrä tulee todennäköisesti olemaan tulevana viikkona edellisiä pienempi.

Epidemiatilannetta luonnehtivat suuret alueelliset erot: maan etelä- ja lounaisosissa ilmaantuvuus on edelleen suurta. Ilmaantuvuus on kuitenkin

pienentynyt lähes kaikissa sairaanhoitopiireissä. Erityisesti Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin alueella tilanne on parantunut merkittävästi.

Koko maassa uusien kotimaisten tartuntojen tartunnanlähde saatiin selvitettyä yli 70 %:ssa tapauksista. Selvitettyjen tartuntojen osuus on samaa luokkaa kuin edellisellä viikolla. Uusista tartunnoista yli 40 % todettiin henkilöillä, jotka olivat tartunnan toteamishetkellä karanteenissa. Tämä osuus on samaa tasoa kuin edellisviikolla.

Koronavirusrokotukset etenevät hyvin kaikilla erityisvastuualueilla. Koko maassa jo yli 85% 70 vuotta täyttäneistä on saanut yhden rokoteannoksen. Lääketieteellisten riskiryhmien arvioidaan pääosin saaneen 1. annoksen toukokuun puoleen väliin mennessä. Rokotteiden arvioidaan vähentäneen sairaalahoidon tarvetta Covid-19-tautiin sairastuneilla.

Kainuun maakunnan tilanteesta:

THL:n tartuntatautirekisterin tiedon (28.4.2021) mukaan ilmaantuvuusluku Kainuun sairaanhoitopiirissä viimeisen kahden viikon ajanjaksolta on 26,5 ja sitä edeltävän jakson 19,5 (tapausta 100 000 asukasta kohden). Vastaavat COVID-19 -tapausmäärät ovat 19 ja 14.

COVID-19 -potilaiden sairaalahoito on voitu Kainuussa toteuttaa ilman erityisjärjestelyjä sujuvasti ja koko epidemian aikana Kainuun keskussairaalassa on ollut vain yksittäisiä potilaita. Kainuun kunnat ovat toteuttaneet koronaviruksen torjuntatoimia koordinoivan alueellisen yhteistyöryhmän suositukset toimenpiteinä valtakunnallisen ohjeistuksen mukaisesti, ja Kainuussa on epidemian leviämistä saatu hillittyä tehokkaasti. Viimeisen kuukauden aikana Kainuun alueella on todettu matkailuun liittyen virusmuunnostapauksia.

Kainuun alueellisen koronaviruksen torjuntatoimia koordinoivan yhteistyöryhmä (ryhmässä on edustus sairaanhoitopiiristä, Kainuun ELY-keskuksesta, THL:stä sekä aluehallintovirastosta) on kokouksessaan 27.4.2021 todennut Kainuun olevan epidemian perustasolla (positiivisten testien osuus 0,7%, ilmaantuvuus 25,0 / 100 000 / 14 vrk; tartunnat jäljitettävissä 100%). Kainuun korona-koordinaatioryhmä esitti aluehallintovirastolle näkemyksensä kokoontumisrajoitusten jatkamista 3.5.2021 lukien yhdellä viikolla ja kokoontumisten rajoittamista enintään 20 henkilöön. Alueellisen tilanteen kehityksen vuoksi suositusten väljentämiseen ei nähty olevan perusteita.

Kainuun sote ja kunnat ovat jatkaneet aikaisempien koronaviruksen torjuntaan liittyvien suositusten voimassaoloa pääosin ennallaan.

Johtopäätökset:

Pohjois-Suomen aluehallintoviraston päätös Kainuun maakunnan alueelle perustuu tämänhetkiseen epidemiologisen tilanteen kokonaisarvioon, jossa on arvioitu COVID-19 -taudin alueellisia tosiasiallisia vaikutuksia kansanterveyteen ja otetaan huomioon THL:n asiantuntemuksen lisäksi myös alueellisten viranomaisten näkemykset, sekä sosiaali- ja terveysministeriön antama ohjaus rajoitustoimien tarpeellisuudesta. Myös valtakunnallinen tilanne ja valtioneuvoston julkaisemat tavoitteet rajoitusten purkamiselle on otettu huomioon.

Kokoontumisiin liittyvät riskit ovat tällä hetkellä liian suuret, jolloin rajoitustoimet ovat välttämättömiä. Aluehallintoviraston arvion mukaan tilanteeseen vaikuttaa alueellisen epidemiologisen tilanteen ohella valtakunnallinen kokonaistilanne, jolloin tiedossa olevien riskien vuoksi taudin leviämisen estämisen ennakoiti on nyt tärkeää.

Aluehallintoviraston rajoituspäätösten tarkoituksena on tartuntatautilain 1 §:ssä säädetyin tavoin ennaltaehkäistä tartuntatautilanteen pahenemista. Mikäli enintään 20 hengen kokoontumisissa noudatetaan riittäviä toimia turvallisuuden varmistamiseksi, välttämättömiksi katsottavia tilaisuuksia tai kokouksia voidaan järjestää. Tällä rajauksella aluehallintovirasto puuttuu kokoontumisvapauteen ja muihin perusoikeuksiin mahdollisimman vähäisessä määrin. Päätöksen vaikutuksia yhteiskuntaan, talouteen, elinkeinoelämään ja perusoikeuksien toteutumiseen on arvioitu. Päätös ei kajoa näihin enempää kuin on välttämätöntä alueen tämänhetkisessä epävarmassa epidemiologisessa tilanteessa.

Yleisvaarallisen tartuntataudin leviämisen estämiseksi aluehallintovirasto pitää välttämättömänä Kainuun maakunnan kuntien (Hyrynsalmi, Kajaani, Kuhmo, Paltamo, Puolanka, Ristijärvi, Sotkamo ja Suomussalmi) alueella kaikkien yleisötilaisuuksien ja yleisten kokousten kieltämistä. Kuitenkin sisätiloissa ja alueellisesti rajatuissa ulkotiloissa voidaan järjestää yleisötilaisuuksia ja yleisiä kokouksia, joihin osallistuu enintään 20 (kaksikymmentä) henkilöä edellyttäen, että turvallisuus niissä voidaan varmistaa noudattaen OKM:n ja THL:n antamaa ohjetta, joka on päivitetty 22.2.2021 vastaamaan väliaikaisen tartuntatautilain muutoksen (147/2021) mukaista tilannetta. Yleisötilaisuuksien ja yleisten kokousten järjestäjien on otettava huomioon tartuntatautilain 58 c §:n asettamat velvoitteet.

Edellä todetun perusteella Kainuun alueella voidaan edelleen todeta laaja yleisvaarallisen tartuntataudin (COVID-19) vaara. Tämä määräys on välttämätön yleisvaarallisen tartuntataudin leviämisen estämiseksi Kainuun maakunnan alueella.

Aluehallintovirasto arvioi tätä kokoontumisia koskevaa rajoituspäätöstä uudelleen, jos alueellinen epidemiologinen kokonaistilanne muuttuu, kuitenkin viimeistään 10.5.2021 mennessä.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Tartuntatautilaki (1227/2016) 1, 7, 8, 58 ja 91 §

Laki tartuntatautilain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta (147/2021) 58 c §

Valtioneuvoston asetus tartuntataudeista (146/2017) 1 ja 5 §

Valtioneuvoston asetus tartuntataudeista annetun valtioneuvoston asetuksen (146/2017) 1 §:n muuttamisesta (69/2020) 1 §

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa tartuntatautilain 90 §:n 1 momentin mukaan hakea muutosta valittamalla Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään. Valitusosoitus on liitteenä.

TÄYTÄNTÖÖNPANO

Tämä päätös pannaan täytäntöön heti mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta tartuntatautilain 91 §:n 1 momentin nojalla.

LISÄTIETOJA

Lisätietoja asiasta antaa tarvittaessa aluehallintoylilääkäri Pasi Eskola (puh. 0295 017 500).

Ylijohtaja

Terttu Savolainen

Aluehallintoylilääkäri

Pasi Eskola

Aluehallintovirasto käyttää sähköistä hyväksyntää, jonka merkinnät ovat asiakirjan lopussa.

LIITTEET

Liite 1, Opetus- ja kulttuuriministeriön ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen 22.2.2021 päivitetty ohje koronavirustartuntojen ehkäisemisestä yleisötilaisuuksien ja yleisten kokoontumisten yhteydessä sekä julkisten tilojen käytössä

JAKELU JA SUORITEMAKSU

Päätös yleistiedoksiantona

Tämän päätöksen tiedoksianto tapahtuu yleistiedoksiantona. Asiakirja pidetään kaikkien nähtävillä Pohjois-Suomen aluehallintovirastossa 29.5.2021 saakka. Päätöksen nähtäville asettamisesta ilmoitetaan yleisessä tietoverkossa aluehallintoviraston verkkosivulla www.avi.fi.

Tämän päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä siitä, kun edellä mainittu ilmoitus on julkaistu aluehallintoviraston verkkosivulla.

Tiedoksi

Kainuun alueen kunnat

Kainuun sairaanhoitopiiri, jota pyydetään tiedottamaan päätöksestä alueensa kuntien tartuntataudeista vastaavia lääkäreitä

Oulun poliisilaitos

Kainuun pelastuslaitos

Kainuun ELY-keskus

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

Sosiaali- ja terveysministeriö

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Maksutta

Tämä asiakirja PSAVI/3936/2021 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument PSAVI/3936/2021 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Eskola Pasi 29.04.2021 10:13

Ratkaisija Savolainen Terttu 29.04.2021 10:35